

... men folket er sterkere og rikere

Taler

Einar Gerhardsen

Dato

17 mai 1945

Sted

Rådhusplassen i Oslo

1 Det er stort at landet igjen er vårt, og at vi fritt kan feire vår nasjonaldag. Men større enda er det kanskje at hele folket i dag marsjerer sammen under det norske flagget. La oss forstå verdien av det og håpe at det alltid må bli slik.

5 I krigens år var det naturlig at vi stod sammen i felles kamp mot felles fiende. I dag er det naturlig at vi samles i befrielsens glede. Og vi trenger visst enda mange festdager før vi får full utløsning for de rike og varme følelsene som fyller oss.

Men en dag må vi ta fatt på hverdagens jevne arbeid. Burde vi ikke så prøve å
10 stelle oss slik at også vårt daglige arbeid så langt råd er, i seg selv kunne gi glede til arbeidets kvinner og menn. At selve det skapende arbeid vil stå for oss som en innsats i kampen for landet. Vi stod sammen mot nazibarbariet i en negativ motstandskamp, la oss i kommende dager stå sammen i positivt byggende arbeid for landet og folket. Det kan trenges. Landet er ribbet, og det er umåtelig
15 mye fattigere. Oppgaven vi nå må ta fatt på, er å bygge det opp igjen og å prøve å gjøre det rikere og bedre.

Selv ikke på festdagene skal vi vike tilbake for å se sannheten og virkeligheten i øynene, og sannheten er den at det nå som tidligere er politiske og økonomiske
20 motsetninger i det norske folket. Og disse motsetningene må i et fritt, demokratisk land komme til uttrykk gjennom politiske partier og økonomiske organisasjoner.

Så snart forholdene gjør det mulig, må de politiske idéene igjen få brytes i fri og
25 åpen strid. Bare gjennom en rik idékamp vil folket bli sterkere og friere og landet bedre. Men den politiske strid skal være saklig og positiv. Da, og bare da, blir den fruktbringende og verdifull, fordi hver enkelt er besjelet av viljen til å yte sitt bidrag.

I den første vanskelige gjenoppbyggingstida etter krigen må kreftene settes inn i felles arbeid. Det må tas mange og tunge løft for at landet skal komme på fote igjen, og derfor må vi løfte i flokk. Det faller av mange grunner naturlig for oss nå. I alt det farefulle illegale arbeid, og under oppholdet i fengslene og konsentrasjonsleirene, spurte vi ikke etter partimedlemsbok eller partipolitisk innstilling. Varmt og tillitsfullt trykket vi neven til alle dem som modige gikk inn i kampen. De aktive kjempere i Norges frihetskamp er vårt lands mest verdifulle sønner og døtre. Vi må stille oss slik, at de også i fredens dager, med den samme ildhug går inn i kampen for landet og folket.

En vesentlig del av fridomsverket står tilbake. I hverdagens jevne arbeid skal vi bygge og trygge landet. Hver mann og hver kvinne må føle at de er med i vår store familie. Arbeideren i byen, gårdsgutten i bygda og fiskeren ved kysten, må med samme umiddelbare glede som alle andre kunne slutte opp i marsjen under vårt vakre norske flagg.

Landet er blitt fattigere, men folket sterkere og rikere. Dette folket skal nå bygge landet.

Kilde

Olaf Solumsmoen og Olav Larssen (red.): Med Einar Gerhardsen gjennom 20 år. Oslo 1967, s. 24-25

Emner

17. mai-tale

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/men-folket-er-sterkere-og-rikere>